

गुडशिरस् (गुड + शि^०) adj. am Kopfe einen Auswuchs habend P. 2, 2, 35, Vārt. 3, Sch.

गुडैर m. Wolke U. 9, 58. — Vgl. गुडयत्त.

गुडोत्थ (गुड + उत्थ) n. eine Art Salz RĀG. im ÇKDr. — Vgl. गुडोद्देश, गुडलवण.

गुडोर्ल m. 1) roher Zucker U. 9, 66. — 2) Mundvoll, Bissen H. 425. — Vgl. गुडोर्ल.

गुडुरिका f. N. pr. eines best. rasch fließenden Flusses, dessen Lauf und Ursprung unbekannt sind (अज्ञातप्रवाहागममूलो धारावाही नदीविशेषः); nach Anderen: ein einer Heerde vorangehendes Mutterschaf MAHEÇVARA zu KĀVJAPR. ÇKDr. गुडालिका Schaf HAUGHTON.

गुडुक m. eine Art Wassergeschirr (जलपात्रविशेष) ÇABDAR. im ÇKDr. Auch गुडक m. ebend. — Vgl. गुड, गुडक.

गुण^० m. am Ende eines adj. comp. f. आ MBh. 3, 16608. R. 2, 41, 18. 5, 51, 1. 1) Schaar, Reihe (von Lebendigem und Leblosem); Gefolge, Anhang AK. 2, 3, 40. 3, 4, 48, 48. H. 1411. an. 2, 138. MED. n. 9. माहते गुणम् RV. 1, 14, 3. 64, 12. VS. 18, 45. देवानाम् RV. 4, 35, 3. गुणानां गुणयतिम् 2, 23, 1. 4, 50, 5. VS. 23, 19. ब्रह्मकृता गुणेन RV. 7, 9, 5. 3, 32, 2. मरुतो गुणानामधिपतयः TS. 3, 4, 5, 1. ऋषीसादृत्रिं मुच्यते गुणेन RV. 1, 117, 3. 6, 56, 5. ÇAT. Br. 14, 5, 4, 10. Pār. GRHJ. 2, 10. चारणे गुणे RV. 8, 46, 31. व्रातं व्रातं गुणं गुणम् 3, 26, 6. 5, 53, 11. यच्चिद्धि ते गुणा इमे कुर्यन्ति मुच्यन्ते 79, 5. अर्द्धं हंसो यथा गुणं विश्वस्यावीवशन्मतिम् 9, 32, 3. सेनानीर्मरुतो गुणस्य 10, 34, 12. AV. 6, 118, 1. गुणान्मे तर्पयत गुणा मे मा वि तृषन् TS. 3, 1, 8, 1. साध्यानां च गुणं सूक्ष्मम् M. 1, 22. पितृणां च पृथग्गुणाः 37. 3, 194. 200. दुर्जयो नाम दानवगुणाः ÇĀK. 93, 4. सह सर्वैः सुरगणैः R. 1, 60, 16. 65, 17. देवार्थ^० 1, 83. मुनि^० 56, 20. सखी^० N. 1, 23. 26, 14. अरि^० 12, 34. 94. हरिगणेश्वर (सुप्रिय) R. 5, 91, 1. गुणि^० PAÑKAT. Pr. 7. त्रस्तर्दो-गुणां पुरीम् R. 5, 31, 1. (महती) सनामयोधाश्चगणा 2, 41, 18. नानामृगगणा-कीर्ण 1, 31, 23. N. 1, 22. 12, 1. 2. वनस्पति^० R. 1, 32, 5. ज्योतिर्गणान् M. 4, 142. Hit. Pr. 16. विद्युद्गणोपम R. 1, 74, 18. सूत्रे मणिगणा इव BHAG. 7, 7. कन्दसाम् ÇAT. Br. 10, 3, 4, 9. अरण्ये ऽनुवाक्यो गुणः TBr. 1, 7, 3, 3. ऋग-णाः ÇĀK. ÇR. 1, 1, 18. 22. 24. वर्षगणा KHAND. Up. 4, 4, 5. संवत्सरगणा-न्वहन् R. 1, 44, 12. M. 12, 54. कामजो दशको गुणः (मृगया u. s. w.), को-धजो ऽपि गुणो ऽष्टकः (पिशुन्य u. s. w.) 7, 47 — 51. 2, 92. MBh. 13, 157. SĀMĀJAK. 22. 24. दोष^० PAÑKAT. I, 205. इन्द्रविण^० ad Hit. 12. 13. निशा^० H. 143. Steht NAIGH. 1, 11 unter den N. für वाच् als Reihe von Liedern, Sprüchen; vgl. 7. — 2) Schaarengottheiten; göttliche Wesen untergeordneter Art, welche in der Regel nicht einzeln, sondern nur in Schaaren auftreten; insbes. Çiva's Gefolge, welches unter der unmittelbaren Herrschaft von Gaṇeça steht, AK. 3, 4, 48, 48. H. 201. 289. H. an. MED. तापसा यतयो विप्रा ये च वैमानिका गणाः M. 12, 48. विनायको कर्मविघ्नसिद्ध्यर्थं विनियोजितः । गणानामधिपत्ये च रुद्रेण ब्रह्मणा तथा ॥ JĀG. 1, 270. उमासह-यो देवेशो गणेश बहुभिरुतः R. 5, 89, 7. 10. PAÑKAT. Pr. 1. MEGH. 34. 56. KATHAS. 1, 17. LALIT. 241. Ganz im Widerspruch mit seiner ursprünglichen Bed. bezeichnet गुण auch das einzelne Individuum im Gefolge von Çiva KATHAS. 1, 57. 62. 7, 76. 111. 20, 175. RĀG-TAR. 3, 270. Nach ÇKDr. (nach dem MAHANIRVĀṆATANTRA) und WILS. auch Name des Gaṇeça; vgl. गुणदीक्षा, गुणदीक्षिन्. — 3) eine zur Verfolgung bestimmter

Zwecke zusammengetretene Anzahl von Menschen, Versammlung, Verein, Körperschaft: कुलानि ज्ञातीः श्रेणीश्च गणाञ्जनपदानपि । स्वधर्माच्च-लितान्नाज्ञा विनीय स्थापयेत्पथि ॥ JĀG. 1, 360. गणद्वयं हरेद्यस्तु 2, 187. श्रेणिनैगमपाषाणिगणानामप्ययं विधिः 192. M. 1, 118. 4, 61. गणानां चैव याज्ञकः (KULL.: = विनायकादिगणयागकत्) 3, 164. गणान् 4, 209. 219. न गणस्याप्रतो गच्छेत्सिद्धे कार्ये समं फलम् । यदि कार्यविपत्तिः स्यान्मुखस्तत्र कथ्यते ॥ Hit. I, 25. H. 899. Bei den Gāna die Rshi-Versammlungen des Arhant Vira (deren 9 angenommen werden) H. 31. a sect in philosophy or religion WILS. — 4) eine kleinere Heeresabtheilung, = 3 Gulma oder 27 Wagen, 27 Elephanten, 81 Pferde und 135 Fusssoldaten MBh. 1, 291. AK. 2, 8, 2, 49. H. an. MED. — 5) eine Gruppe von Mondhäusern, deren drei angenommen werden: die menschliche, die göttliche und die der Rakshas ÇKDr. (इति परिभाषिकम्) und WILS. — 6) in der Arithm. Zahl H. an. MED. — 7) Versfuss ÇAUT. (Br.) 5. Vgl. गणच्छन्दस्. — 8) in der Gr. eine Reihe von Wurzeln oder Wörtern, welche unter eine und dieselbe Regel fallen; den Namen erhält ein solcher gaṇa nach dem ersten Worte. Vop. 1, 9. — 9) ein best. Parfum (गणकासक, चौर, चण्डा) MED. — 10) N. pr. eines Autors Verz. d. B. H. No. 944. — Vgl. अर्कगण, देव^०, मरुद्गण, महा^०, विद^०, वृष^० स^०, सप्त^०, सर्व^०.

गणक (von गण) 1) adj. um eine grosse Summe erstanden P. 5, 1, 22, Sch. — 2) m. Rechner, Berechner: कच्चिच्चयव्यये युक्ताः सर्वे गणकले-खकाः । अनुतिष्ठति पूर्वलिखितं नित्यमायव्ययं तव ॥ MBh. 2, 206. गणका ले-खकास्तथा 45, 417. — 3) m. Astrolog AK. 2, 8, 4, 14. H. 482. an. 3, 35. MED. k. 79. VS. 30, 20. R. 1, 12, 7. KATHAS. 12, 13. गणकी f. die Frau eines Astrologen P. 4, 1, 48, Sch. GATĀDB. im ÇKDr. — 4) m. eine best. Gruppe von acht Sternen: ताराः पुञ्जनिकाशा गणका नाम प्रज्ञापतेरष्टौ VARĀH. BRH. 11, 25. — Vgl. गणय्.

गणकर्मन् (गण + क^०) n. ein gemeinschaftliches heiliges Werk KAUC. 139. — Vgl. गणयत्त.

गणकार (गण + कार) m. 1) ein Zusammensteller von grammatischen Gaṇa (s. गण) 8) KĀTANTRAVR. im ÇKDr. — 2) ein Bein. Bhimasena's ÇABDAR. im ÇKDr.

गणकारि (गण + कारि oder गणक + अरि) m. N. pr. eines Mannes gaṇa कुर्वदि zu P. 4, 1, 151. — Vgl. गाणगादि.

गणकवस् (गण^० + कृ^०) adv. eine ganze Reihe von Malen Vop. 7, 70.

गणगति (गण + गति) f. eine best. grosse Zahl LALIT. 141. — Vgl. गुणगति.

गणगिन् s. वीणागणगिन्.

गणचक्रक (गण + चक्र) n. ein gemeinschaftliches Mahl tugendhafter (धार्मिक) Männer TRIK. 3, 2, 5.

गणच्छन्दस् (गण 7. + चन्दस्) n. ein nach Versfüßen gemessenes Me-
trum COLEBR. Misc. Ess. II, 72. 78.

गणता (von गण) f. 1) das einen-Haufen-Bilden. — 2) das zu-einer-
Partei-Gehören ÇKDr. — Nach WILSON ausser 2 noch: classification;
multitude, assemblage; arithmetic.

गणतिथि (wie eben) adj. eine Schaar —, eine Versammlung bildend
P. 5, 2, 52. Vop. 7, 42.